

SL. No. : DD

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 50]

Total No. of Questions : 50]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ: **16-S**

**CCE RR
UN-REVISED**

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8

[Total No. of Printed Pages : 8

Code No. : 16-S

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ
Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथम भाषा — संस्कृतम्

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / New Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Repeater)

ದಿನಾಂಕ : 23. 03. 2018]

[Date : 23. 03. 2018

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ-12-30 ರವರೆಗೆ]

[Time : 9-30 A.M. to 12-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100]

[Max. Marks : 100

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು 50 ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು-ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು-ಹಿಮ್ಮುಖ ಜಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮೊಹರು (ಸೀಲ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು- ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
3. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು-ಪಾಲಿಸಿ.
4. ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿರುವ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು-ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.
5. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು- ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವು ಸೇರಿದಂತೆ, ಉತ್ತರಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಸಮಯವನ್ನು-ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

छात्रं प्रति सामान्यनियमाः

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे पञ्चाशत् (50) वस्तुनिष्ठाः व्यक्तिनिष्ठाश्च प्रश्नाः सन्ति ।
2. इदं प्रश्नपत्रं विपरीतेन आवरणेन मुद्रिताङ्कमस्ति । परीक्षासमये प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुं कर्तव्यं । प्रश्नपत्रस्य पृष्ठानि पूर्णानि सन्ति इति पर्यालोचय ।
3. व्यक्तिनिष्ठानां वस्तुनिष्ठानाञ्च प्रश्नानां विषये निर्दिष्टाः नियमाः अनुपालनीयाः ।
4. प्रश्नानां प्रति अधिकतयाः अङ्काः पार्श्वे लिखिताः सन्ति ।
5. प्रश्नपत्रमुत्तरयितुं निर्धारिता समयावधिः प्रश्नपत्रस्य उपरि भागे लिखितः अस्ति । यस्मिन् पञ्चदशपलानि प्रश्नपत्रस्य पठनार्थं निर्धारितानि सन्ति ।

RR - 304

[Turn over

इतः कर्तव्य

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुमितिः कर्तव्य

Tear here

भाग: - A
(गद्य-पद्य-पूरकपाठाः)
(62 अङ्काः)

- I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत — 11 × 1 = 11
1. विज्ञानप्रदर्शनी कया आयोजिता ?
  2. संस्कृतसाहित्ये ज्ञानपीठप्रशस्तिपुरस्कृतः कः ?
  3. इन्द्रः वज्रायुधेन कं जघान ?
  4. 'राधेयः' इति विश्रुतः कः ?
  5. मोक्षस्य प्राप्तिः केन भवति ?
  6. भारतमाता कैः पूजिता ?
  7. केसरी कुत्र राज्यं पालयति स्म ?
  8. वारिमुचः कीदृशं जलं पिबन्ति ?
  9. उमं बीजं केन विना निष्फलं भवति ?
  10. ध्रुवस्य पितुः नाम किम् ?
  11. द्यूतक्रीडायां के पराजिताः ?
- II. चतुर्थपदं लिखत — 4 × 1 = 4
12. वाग्भटः — अष्टाङ्गसङ्ग्रहः, चरकः — ..... ।
  13. हास्यम् — हासः, करुणः — ..... ।
  14. रमारमणः — विष्णुः, दाक्षायणीरमणः — ..... ।
  15. नित्यस्नानेन — श्रीपुष्ट्यारोग्यवर्धनम्, आदित्यनमस्कारेण — ..... ।
- III. लघूत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत — 4 × 2 = 8
16. अशरीरिणी वाणी का ?
  17. सूर्यस्य विषये तैत्तिरीये किं लिखितमस्ति ?
  18. डा० सत्यव्रतशास्त्रिमहोदयः कदा कुत्र अजायत ?
  19. दैवपुरुषकारयोः विषये भीष्मेण किम् उक्तम् ?

अथवा

मानवः निर्वेदं कथम् आप्नोति ? ततः सः किं कुरुते ?

IV. श्लोकतात्पर्यं कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत —

2 × 2 = 4

20. ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत् ।
तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ॥

अथवा

यस्तु सर्वाणि भूतानि आत्मन्येवानुपश्यति ।
सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते ॥

21. यत्र कुत्र वा वयं समग्रभारते स्थिता
भाषयापि धर्मतश्च भिन्नमार्गमाश्रिताः ।
आदितश्च मध्यतस्तथान्ततश्च भारता
भारतीयभावेनेति वृद्धिमेतु भारते ॥

V. कव्योः देश-काल-कृतीनां विषये लिखत —

2 × 3 = 6

22. विद्वान् हेच्०वि० नागराजराव् ।
23. भरतमुनिः ।

VI. यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत —

3 × 3 = 9

24. सः महर्षिः धर्मात्मा उदारश्च ।
कः पाठः ? कः अवदत् ? धर्मात्मा कः ?
25. भगवन्, किमिच्छसि ? किमहं ददानि ?
कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

अथवा

- सागर इव तिष्ठतु ते यशः ।
कः पाठः ? कः अवदत् ? कस्य यशः ?
26. रसे गन्धे न रज्यते ।
कः पाठः ? कः अवदत् ? कः न रज्यते ?

VII. दशवाक्यैः उत्तरं कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत — $3 \times 4 = 12$

27. 'नगाधिराज' इति पाठे अमरनाथगुहाविषये का पुराणकथा अस्ति ? सङ्ग्रह्य लिखत ।

28. धारानगरस्य राजा मुञ्जः भोजं किमर्थं मारयितुं यतते ?

अथवा

वत्सराजः भोजं कथं रक्षति ? विवृणुत ।

29. 'मारुतेः महिमा' इति पाठे निरूपितं मारुतेः बाल्यजीवनं विवृणुत ।

VIII. श्लोकं पूरयत — $1 \times 4 = 4$

30. न चोरहार्यं .....

..... ।

.....

..... सर्वधनप्रधानम् ॥

IX. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा अनुच्छेदाधारितान् प्रश्नान् उत्तरत — $4 \times 1 = 4$

31. डा० राधाकृष्णन् महाभागः क्रि०श० 1888 तमे वर्षे अजायत । आन्ध्रप्रदेशस्य चित्तूरुमण्डले विद्यमानः तिरुत्तणिग्रामः तस्य जन्मस्थानम् । अस्य पिता सर्वपल्ली वीरस्वामी । माता सीतम्मा । तस्य प्राथमिकविद्याभ्यासः तिरुत्तणिग्रामे अभवत् । सः भारतीयविद्यया संस्कृत्या च प्रभावितः आसीत् । विद्याभ्याससमये गुरुजनाः तं 'मेधावी छात्रः' इति प्रशंसन्ति स्म । सः दर्शनशास्त्रैः विशेषरूपेण आकृष्टः । अध्ययनानन्तरं सः स्वस्य अध्यापकवृत्तिं मद्रासनगरे प्रारभत । क्रि०श० 1918 तमे वर्षे एषः मैसूरुविश्वविद्यालये दर्शनशास्त्रस्य प्राध्यापकः अभवत् । क्रि०श० 1962 तमे वर्षे भारतस्य द्वितीयः राष्ट्राध्यक्षः बभूव । तस्य इच्छानुसारेण आदर्शशिक्षकस्य अस्य जन्मदिनम् अधुना 'शिक्षकदिनोत्सवः' इति आचर्यते ।

i) राधाकृष्णन् महाभागः कदा अजायत ?

ii) राधाकृष्णन् महाभागस्य प्राथमिकविद्याभ्यासः कुत्र अभवत् ?

iii) विद्याभ्याससमये गुरुजनाः तं किमिति प्रशंसन्ति स्म ?

iv) भारतस्य द्वितीयः राष्ट्राध्यक्षः कः ?

भाग: - B
(व्याकरणविभागः)
(22 अङ्काः)

X. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकं चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं उपयुक्तं वा वर्तते । सम्यक् उत्तरस्य चयनं कृत्वा क्रमाक्षरेणसह लिखत — 10 × 1 = 10

32. दशरथपुत्रः – अत्र एषः समासः वर्तते –

(A) कर्मधारयः	(B) तत्पुरुषः
(C) द्विगुः	(D) अव्ययीभावः ।

33. धेनुर्धावति – अत्र विसर्गस्थाने एषः आदेशः वर्तते –

(A) रेफादेशः	(B) उकारादेशः
(C) सकारादेशः	(D) लोपादेशः ।

34. गुरवे – अत्र एषा विभक्तिः वर्तते –

(A) प्रथमा	(B) द्वितीया
(C) तृतीया	(D) चतुर्थी ।

35. विधेयः – अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति –

(A) विधेयी	(B) विधयी
(C) विधेया	(D) विधिया ।

36. अत्र समूहेतरपदम् इदं भवति –

(A) प्राप्तोदकः	(B) प्रतिवर्षम्
(C) फालचन्द्रः	(D) प्रभूतसलिलम् ।

37. वर्तन्ते – अत्र एषः लकारः वर्तते –

(A) लट्	(B) लिट्
(C) लृट्	(D) लोट् ।

38. द्वेषः - अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति -
 (A) गीतिः (B) रीतिः
 (C) प्रीतिः (D) नीतिः ।
39. एतदुपरि - अत्र सन्धिविभजने रूपम् इदं भवति -
 (A) एत + उपरि (B) एतत् + उपरि
 (C) एतद + उपरि (D) एत + दुपरि ।
40. ओजः - अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति -
 (A) कान्तिः (B) क्रान्तिः
 (C) शान्तिः (D) भ्रान्तिः ।
41. एषु व्याकरणशुद्धं वाक्यम् इदं भवति -
 (A) वीरं युद्धं रोचते (B) वीराय युद्धं रोचते
 (C) वीरेण युद्धं रोचते (D) वीरस्य युद्धं रोचते ।
42. वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत - $2 \times 1 = 2$
 a) सुधा पाठं पठित्वा लिखति ।
 b) छात्रः शालां गतवान् ।
43. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत - $2 \times 1 = 2$
 a) बालकः धावति ।
 b) मया जलं पीतम् ।
44. रेखाङ्कितपदम् अवलम्ब्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत - $2 \times 1 = 2$
 a) सिंहः वने वसति ।
 b) शल्यकणौ रथारोहणं कुरुतः ।
- XI. वाक्ये विद्यमानं अलङ्कारं सलक्षणं विवृणुत - 3
 45. सैन्धवमानय ।
- XII. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत - 3
 46. स्वयं न खादन्ति फलानि वृक्षाः ।

भाग: - C
(रचनाविभागः)
(16 अङ्काः)

XIII. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत — 3

47. मानवः प्रत्येदिनं व्यायामं कुर्यात्— माण्डवीक. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಆರೋಗ್ಯವು ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮಾನವನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಯವನು—ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

Man should exercise everyday. His health improves as a result of this.
A healthy man attains happiness in his life.

XIV. कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत — 3

48. भारतदेशः कृषिप्रधानः देशः वर्तते । परन्तु अद्य तरुणाः कृषिकार्ये अनासक्ताः सन्ति । अतः कृषिक्षेत्रे प्रगतिः नैव दृश्यते ।

XV. पत्रं लिखत — 5

49. दिनद्वयं विरामं प्रार्थ्यं वर्गोपाध्यायं प्रति विरामपत्रं लिखत ।

अथवा

पुस्तकप्रेषणाय आवेदनपत्रं लिखत ।

XVI. 50. एकं विषयम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत — 5

- i) भारतीयविज्ञानम्
- ii) समाचारपत्रम्
- iii) स्वतन्त्रदिनम् ।

16-S

8

CCE RR

RR - 304